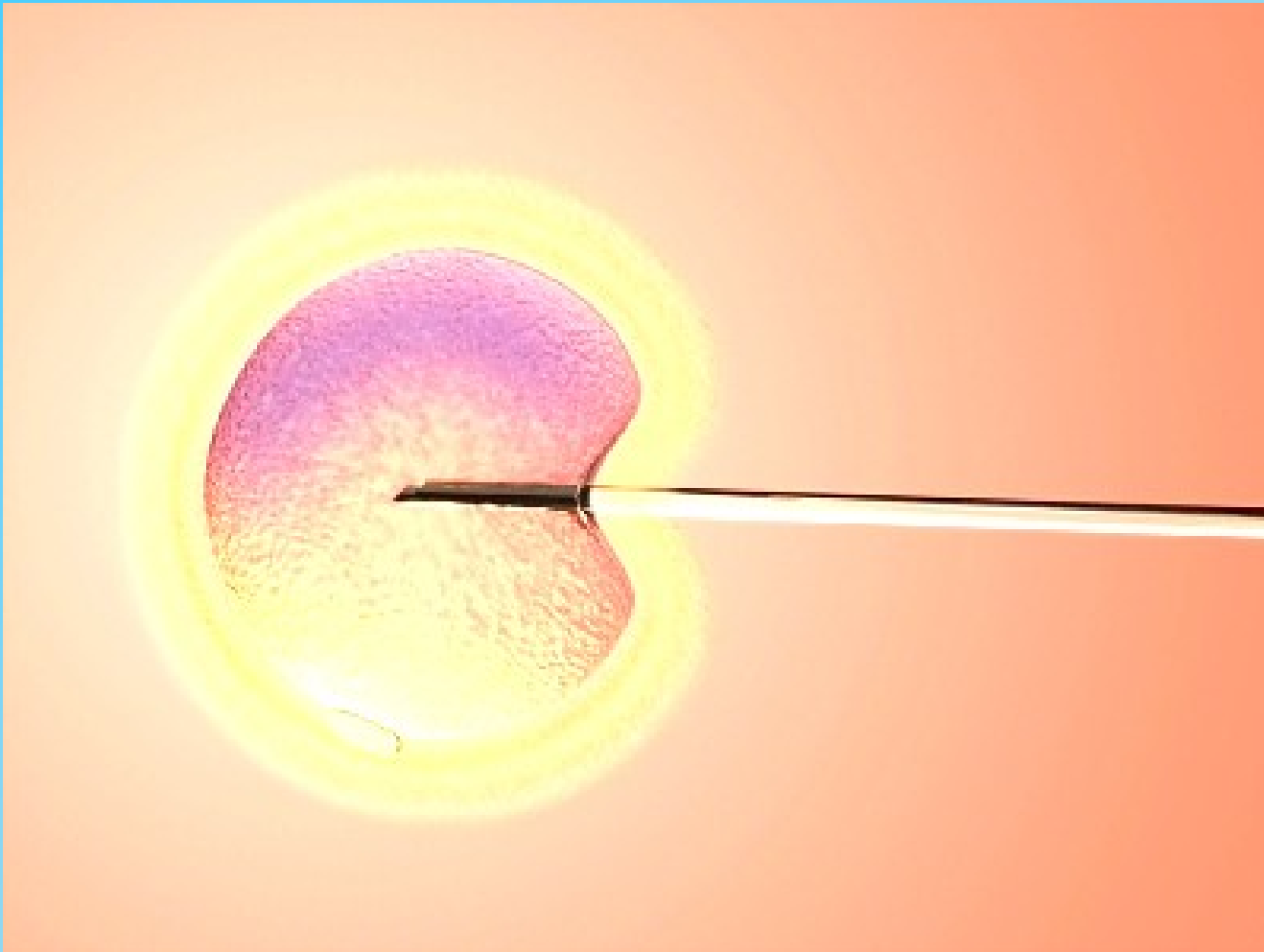

Nepłodność

- neplodnost (sterilita) je porucha reprodukčního zdraví
- definována jako neschopnost páru dosáhnout početí během jednoho roku při nechráněném pohlavním styku či neschopností udržet těhotenství do termínu porodu
- podle WHO je hodnocena jako nemoc

Příčiny neplodnosti

- *Statistiky uvádějí, že problémy s plodností jsou zcela rovnoměrně rozděleny mezi obě pohlaví: přibližně jednu třetinu tvoří mužské problémy, další třetinu představují ženské potíže. Zbylá třetina se dělí mezi společné problémy (20%) a nevysvětlené příčiny neplodnosti (10%).*

Příčin, které způsobují neplodnost nebo sníženou plodnost je celá řada, např.:

- genetické
- problémy s hmotností (nadváha i extrémně nízká hmotnost)
- kouření, alkohol, drogy
- málo pohybu, nadměrná zátěž

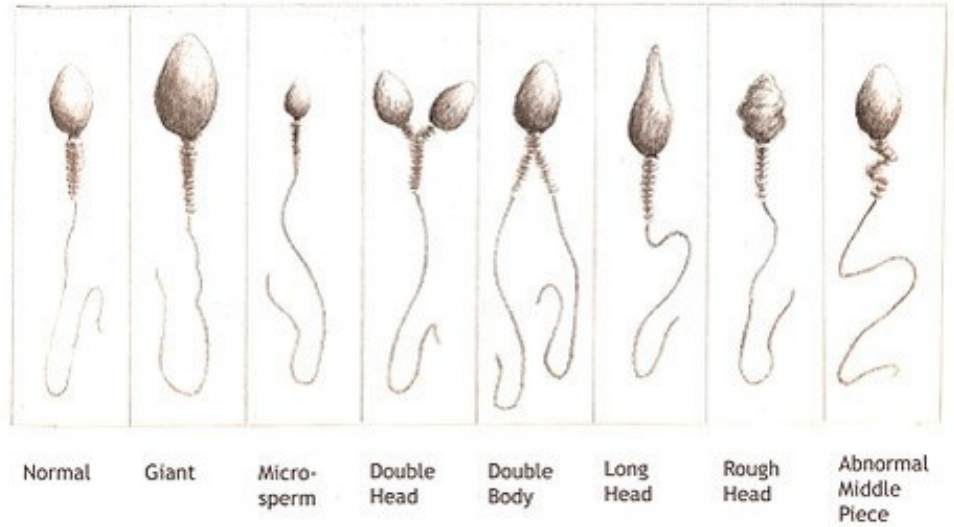
Neplodnost muže

- nejčastěji způsobena poruchou tvorby spermií, uzávěrem vývodných semenných cest či poruchou sekreční aktivity přídatných žláz a poruchami erekce
- nepříznivý vliv na tvorbu spermií má **vyšší teplota ve varlatech** např. při nošení těsných obepínajících kalhot
- **spermiogram** -zjištění počtu spermií a jejich pohyblivosti (normální hodnotou je přítomnost nejméně 20 milionů spermií v 1 ml ejakulátu)

Defektní spermie

Sperm Morphology

Neplodnost ženy

- často způsobena ***neprůchodností vejcovodů***
- při poruše tvorby pohlavních buněk, při poruchách funkce vaječníků, zpravidla z hormonálních příčin
- méně častými příčinami jsou ***anovulační cykly***, kdy nedozrává vajíčko a menstruační cyklus je nepravidelný

- další příčina může být i **vývojová anomálie dělohy** (hypoplazie dělohy)
- **anatomické změny děložního hrdla a složení jeho hlenu** může také zapříčinit neplodnost
- velkou roli hraje také psychika

Prevence neplodnosti

Na prevenci sterility je třeba myslet již v dětském a dorostovém věku

Základem prevence je:

- osvojení správných hygienických návyků
- včasné poučení o menstruaci a intimní hygieně v této době
- informace o lidské reprodukci, plánování rodičovství a o pohl. přenosných nemocech

- *informace o předčasném a rizikovém pohlavním životě v období dospívání*
- *u chlapců denní udržování čistoty předkožkového vaku*
- *u chlapců do jednoho roku po narození řešit léčebně zadržení varlat v tříselném kanálku*

Možnosti oplodnění

- 1) léčba klomifen citrátem** - je předepisován ženám s poruchami ovulace, jejichž partneři jsou normálně plodní
- 2) léčba gonadotropiny** - působí přímo ve vaječnících a ovlivňuje zrání folikulů
- 3) Asistované Reprodukční Technologie (ART)** - jakákoliv manipulace s pohlavními buňkami (gametami) vedoucí ke zvýšení šance na početí u neplodných párů

Metody asistované reprodukce

- **Umělé oplodnění (inseminace)** - velké množství zdravých spermií je vstříknuto do vstupu do děložního hrdla nebo vysoko do dělohy, aby se spermie se dopravily až k vejcovodům
- **IVF (in vitro fertilizace)** - vajíčka jsou odebrána a oplodněna *in vitro* (ve zkumavce) buď partnerovými spermiemi, nebo spermiemi dárce. Pokud během 24 – 48 hodin dojde k oplodnění, je jedno nebo více embryí umístěno do dělohy

- **GIFT(Transfer gamet do nitra vejcovodů)**- spermie a vajíčka jsou umístěny přímo do vejcovodů, kde může dojít k oplodnění
- **ICSI (intra-cytoplazmatická injekce spermie)**- pokud byl muži zjištěn snížený počet spermií, snížená pohyblivost nebo morfologie spermií je embryologem vybrána jedna vhodná spermie a je vpravena přímo do vajíčka
- **TESE/MESA**- jestliže nejsou v ejakulátu přítomny žádné spermie (**azoospermie**), je možné pokusit se o získání spermií chirurgickým odběrem (např. odsátí spermií z nadvarlete)
- **Dárcovství vajíček**- žena (dárkyně) daruje vajíčka páru - příjemcům, aby jim tímto umožnila zplodit potomka

Seznam literatury a zdrojů

- Machová, J., REPRODUKČNÍ ZDRAVÍ V DOSPÍVÁNÍ, H & H Vyšehradská, 2002, s. 197, ISBN: 80-86022-94-3
- Ulčová-Gallová, Z., NEPLODNOST – ÚTOK IMUNITY, Grada, 2006 s. 144, ISBN: 80.-247-1493-0
- www.lekari-online.cz/lecba-neplodnosti/zakroky/lecba-neplodnosti
- http://zdravi.idnes.cz/za-neplodnost-muzete-vy-dozvoda-se-od-lekaru-stale-vice-muzu-pr5-/zdravi.asp?c=A100227_1342712_domaci_nos
- www.sanatoriumhelios.cz/index.php?lang=cs&menu=15&page=15
- www.stopneplodnosti.cz/lecba-neplodnosti/lecba-zeny/
- www.stopneplodnosti.cz/lecba-neplodnosti/lecba-zeny/treti-krok-art-asistovane-reprodukcní-technologie/art-ve-strucnem-prehledu/

Děkujeme za pozornost

Vytvořily: Jana Špačková, DiS. a Monika Sovišová